

בס"ד

פאשקעוויל

תמוז
תשס"ז

בית

מדרש

'רעותא'

מורי ורבותי!!

לצערנו, פאסקוויץ 17 יצא באיחור קל.
אבל ברוב ה' הוא יצא.
ואם היום בזמן קיץ זה, כשהשמש יוקדת על ראשנו
וכשהזילות הקרים מקפיאים את שכלינו,
בחורי ואברכי בית המדרש לא מפסיקים להאזן האידיהם
ולשורר שיריהם, ומדי פעם גם ללמוד קצת תורה.
אשרינו !!!

המערכת וטל

קריאת כיוון
↓

- 2 ⇐ אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה ☆ הרב נתן
- 4 ⇐ כה אכסוף ☆ פלוני אלמוני
- 5 ⇐ כתיבה אינטואטיבית ☆ יונתן
- 6 ⇐ אופק אחר ☆ אייל
- 8 ⇐ מרד ז"ל ☆ פלוני
- 9 ⇐ שיר ☆ שמעון

"אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה"

הרב נתן

ההחלטה לקיים את טקס הנחת אבן הפינה, בעיצומה של ימי ספירת העומר, בימי האבל הגדול על מותם של תלמידי רבי עקיבא, לוותה בהתלבטות, האם מאורע שמח ומשמח זה ראוי לו שיקבע בימים כאלה.

אכן בכדי לא להתעכב בהתקדמות הבניה הוחלט בעצה אחת עם רבותינו לקיים מעמד זה, מעמד של תורה ותפילה להשלמת זה הבניין. כשנכנסתי למו"ר הרב צבי טאו שליט"א אמר לי הרב שאדרבא הנחת אבן פינה לבית מדרש שבעז"ה ירבה תורה, הוא הוא התיקון אליו אנו מייחלים בימי הספירה, תיקון על מיעוט התורה שאירע בימים אלה.

חטאם של תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה, מעורר אותנו לטביעה מחודשת להתכונן למתן תורה באופן של **"ויחן שם ישראל" - כאיש אחד בלב אחד.**

ריבוי אהבה, ריבוי כבוד, ריבוי קשר בכלל ישראל, הוא ההכנה לקבלת תורה. ובית המדרש לו אנו מניחים אבן פינה משתדל לנהוג במידה זו של אהבה גדולה לכל, כבסיס ראשוני לקבלת תורה.

"אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה". הביטוי אבן פינה מופיע באיוב (לח' ו') זוהי אבן היסוד העומדת בפינה ומחזיקה עליה את כל הבניין, והנה באבן זו מאסו הבונים, הביטוי באבן הזו ואמרו "אבן זו לא תצליח למאום" אך אבן זו למרבה הפליאה **"מאת ה' הייתה זאת היא נפלאת בעינינו"**, אבן זו הייתה לראש פינה, הייתה לאבן המחזיקה עליה את כל הבניין. מיהי האבן הזאת ומדוע מאסו בה הבונים? על הפסוק **"ומשם רואה אבן ישראל"** (בראשית מט' כד') מסביר רש"י **"לשון נוטריקון אב ובן"** יציבותה של האבן היא במה שהיא מחברת בין אבות לבנים **"הנה אנוכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בא יום ה' הגדול והנורא והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם"**, השבת הלבבות, יצירת מצע של אחדות הרואה את הערך של האבות ואת הערך של הבנים היא הנותנת יציבות וחוזק. אך בדורותנו אלה לצערנו באבן זו מאסו הבונים, ישנם בונים בחול וישנם בונים בקודש, ישנם בונים בחול שאינם מעוניינים בהארת הקודש על החול, בהשבת לב הבנים על אבותם, וישנם בונים של **"ארץ אשר אבניה ברזל אל תקרי אבניה אלה בניה"** (תענית ד.), תלמידי חכמים שבה שלא תמיד רואים את הצורך הגדול ואת החיוניות שבהשבת לב אבות על בנים, לא מספיק מאמינים בטביעות הרוחניות של הבנים. אל מול שבר גדול זה עלינו לאזור כח ולבנות תורה גדולה, למרות שכלפי חוץ רבים המואסים בה, רבים המזלזלים בה, רבים הטוענים שהיא לא תצליח, אך עלינו להתגבר באמונה, להתגבר באחיזה עמוקה ברוח, לבנות תורה

הכוללת את רוח האבות עם הבנים, משתדלת להכיל את הטביעות הרוחניות שבדור, עד שתיווצר מהפכה רוחנית הצופה אלי מקדש. בניין בית מדרש בכרמל הוא ביטוי עמוק לאמונה שלנו בנצח ישראל, אמונה עמוקה בעם ישראל. וב"ה שזכינו שבניין זה נבנה - בהשתדלותו הרבה של ידיד יקר ואב לתלמידים בבית המדרש, ר' משה יוגב - זכינו שבניין זה נבנה בהסכמה מלאה ובסיוע של כל הגורמים הממשלתיים, ובעידוד רב של החטיבה להתיישבות בסוכנות, נקווה שאישור זה יהווה סימן לאותה מהפכה עתידית שבעז"ה נראה בקרוב, מהפכה רוחנית שתוביל את כולנו לאחיזה עמוקה בעם ישראל ובהבנת המחויבות שלנו למהלכי הגאולה המתגלה לעינינו. בשעה זו נכיר תודה מרובה לכל העוסקים במלאכת הקודש...

"כה הכסוף נועם השבת"
כה הכסוף ואוסיף
למרוץ הלכלוך למרות הסחי
נכסף אני לענג השבת
כי נכספה נשמתי לעונג השבתי

לרוגע לשלוח
אור של שבת מאיר את הנשמה היתרה
מתגלה קרן האור מתוך הקליפה
ונשמתי בוכה הרוח מתבטאת בדמעה

"ויהיו רחמיך מתגוללים"
למרות מה שקרה
למרות הגוף שנאבד
בהסתר הנורא
ממשיך הניגון ממשיכה השירה

עדיין כוסף עדיין בוכה
"אוי אבא תביא גאולה"
תתן לאור האמת
להשפיע על הגוף
ושהשבת תיתן מזיו אורה
תשפיע השפע האמיתי
על שישה ימים של חול חלול
על עולם בהעלם בו נסתרה הקדושה

כל פעם מחדש..
אני יוצא מנקודה פשוטה, תמימה אפילו אמיתית אבל שטוחה
כן קשה להודות אבל שטוחה,
והחיים ממשיכים ולומדים ולומדים...
הנשמה רוצה עומק, התודעה רוצה עומק התודעה המערבית רוצה לדעת אבל
מפחדת...
השכל עובד שעות נוספות ויש תקופה של...
ואז נפתחות העניים ומתגלה ש..
באמת באמת הכל היה אמיתי ונכון אבל עכשיו שנחשף רובד שקילפת קליפה,
שנגעת בעומק אפילו שעדין לא ברור לגמרי והכל נוגע לא נוגע צרפת את השכל
ל...
כל עצמותיי תאמרנה ה' מי כמוך, תמימות שאחרי השכל, עמוקה
כמו מן ספירלה כל פעם חוזרים לאותה נקודה אבל זה רק כביכול כי כל הזמן
אתה עולה מתפתח מעמיק ו..מגלה כמה הכל אין סופי כמה אתה כלום
השגרה שוחקת הזמן לא עוצר המחשבות נעלמות ושבות
להקשיב תוך כדי תנועה לא לחנוק את החיים
באמת להאמין בטוב טוב מוחלט שנזכה לחיות את מה שאנחנו לומדים גם
בתודעת החיים שלנו שנבער מבפנים מרוב השתוקקות לדבר ה' ש "לעשות נחת
רוח לפניו יתברך" לא יהיו רק מילים אלא חיים שלמים...
ה' ירחם עלינו...

* נכתב בחודש טבת תשס"ז, המאמר כשמו כן הוא.

באותו יום התקדרו השמים וגשם עז ניתך ארצה. במבט חטוף בחלון ביתו נראו הילדים רצים יחד עם אימותיהם מחפשים מכסה מפני זעפם של העננים. "אח.. החורף..." אמר ונעל את ביתו...

ברחוב הראשי העובר מתחת לביתו רגל אדם לא דרכה. קולות הילדים המשחקים התחלפו בקולות הטיפטוף על גגות החניות. כהרגלו פנה לגינה הגדולה בקצה הרחוב אך הפעם הילדים הקטנים לא קידמו את פניו רק כלבו הזועף של השכן העשיר שממול השמיע יללות זעקה לישועה "ספר לי על זה" סינן לעצמו...

"אפשר..." - פרצוף זקן לא מוכר עורר אותו ממחשבותיו.. "כן זה בסדר. אני לא מצפה לאף אחד" - אמר תוך כדי פישפוש בזיכרונו אם הוא מכיר את הזקן הניבט מולו מבעד לטיפות. "אני יודע..." אמר הזקן "באתי בגלל זה. אני רואה אותך מידי יום מתיישב על הספסל, מביט על הילדים המתנדדים, מקנא בתמימותם ובצחוקם המתוק. אתה מין הסתם נזכר בילדותך שלך מחשבן בכל יום את הטעיות שעשית מאז..." "אני..." ניסה להשחיל משפט... "מרחם על עצמי" הזקן השלים אותו וקם ללכת "דע ידידי, בחיים הדברים הטובים נגמרים בסוף..." הגשם פסק בינתיים והזקן התחיל להתרחק אט אט. לפתע עצר הזקן הסתובב ואמר "אבל גם הדברים הרעים ידידי, גם הרעים..." הדברים השאירו בנפשו רושם עז.

מהורהר כולו חזר לביתו. משום מה המפגש עם הזקן עשה לו משהו. הישרות של דבריו והתקיפות בטון דיבורו גרמו לו להחליט לתפוס את עצמו בידיים. בחיפוש אחר יומנו מימים מאושרים יותר מצא דיסק ישן מלא אבק, "באהבה..." היה רשום עליו. "באהבה" הרהר לעצמו "זה מה שחסר לו עכשיו..."

שעת שקיעה. איש בודד ועצוב מביט מבעד לחלון ביתו אל קו האופק. שמש כתומה יורדת על ים שליו ורק תקליט ישן מנגן שיר ישן של נתן אלתרמן:

"עוד חוזר הניגון שזנחת לשווא
והדרך עודנה נפקחת לאורך

וענן בשמיו ואילן בגשמיו
מחכים עוד לך עובר אורח...."

מחשבתו נדדה לימים רחוקים. חיוך גדול נתפשט על פניו. "אכן ידידי הזקן,
בחיים הדברים הטובים חולפים..."

"אך גם הרעים, ידידי, גם הרעים..."

"כמה סיבות ישנם לעצבון,
ועל כולם צריכים להתגבר בשמחה של מצווה,
שהיא שמחה תדירית הראויה לישראל,
מצד אור הרוחני ששורה בהם תמיד.
הסבה האחת היא נטיה מעשית להנאה גסה,
שהנשמה נמשכת על ידה למקם החושך,
והיא מתעצבת על ירידתה.
וראוי להפוך יגון עצום זה לששון,
כי בעלייתה של הנשמה מתוך עול הגלות שגבר עליה,
הרי זרם גדול של שמחה עולה מלמטה למעלה,
והתוכן האצילי הטהור נעשה יותר עשיר ברוחניותו."
(ערפילי טוהר)

הוא החליק ידו על זקנו הלבן וחיוך של קורת רוח נמשך על פניו, בהחלט הוא יכול לחייך, חיוך שעלה לו בעמל שנים רבות. הוא זוכר איך הכל התחיל, היו אז שלעגו וריפו את ידיו אך הוא דבק בדרכו המשיך מול שטפם של האנשים הקטנים, בשעות קשות חשב להישבר אך המשיך. אך כיום יכול הוא לחייך בגאווה מרום מעשה ידיו, מאות תלמידים בישיבה התיכונית שהוא עומד בראשה ובשאר המוסדות אולפנא מדרשה תלמודי תורה גנים ועוד היד נטויה, מוסדותיו נחשבים כטובים ביותר כסמל לקדושה לימוד בשמחה מידות טובות בהחלט מותר לחייך.

אבל חיוכו אינו שלם טעם מר של החמצה קיצר את חיוכו, תמיד פחד מהתחושה הזאת תמיד הדחיקה בים העשיה הלימוד והתפילה, הוא הרגיש שמהוא חסר לו בכל פאר מוסדותיו, אמנם בוגריו כולם הולכים בדרך הישר והתורה, בוגרותיו צנועות וחסודות ושם מוסדותיו הולך למרחקים, אבל משהוא חסר! תמיד הדחיק שטף נשטף, הטעם המר החמצמץ המשיך לעלות והעלה זכרונות מהעבר, מימי נעוריו מעיניו הבורקות וליבו שבער באש של מרד קדוש, אש של עצמיות חופש ואמת ללא פשרות, דוק כיסה את עיניו האם לא בשביל אותה האש נשבעתי את חיי? לחלוחית ראשונה של דמעות נראתה בעיניו מה עלה מכל חלומותי, שאל את עצמו, אנשים טובים שלומדים תורה וליבם בל עמם, אנשים שצוחקים ונראים אף שמחים אבל לא יודעים טעמו של אושר, כי איך ידע האדם טעם אושר אם לבו לא בוער באש של מרד וחופש? דמעה חמה נפלה מעינו ואחריה עוד ועוד... דמעות על בחורי חמד לומדי תורה "שאבדו את עצמם לדעת" ששכחו את ליבם עצמם את רצון החופש את אש המרד, ודמעות על עצמו וחיייו שהלכו מבלי שוב, שהרי נשבע ללבו שלא יפול ברשת ההמונים ושטף הלומדים ישיבותיהם ומלמדיהם ומה עלה בגורל חלומותיו?

סיפור זה נכתב לזכרו של חבר נעורים ושמו מרד שהלך לעולמו בערך כשנה אחרי שהגעתי למה שמכונה עולם הישיבות. ת.נ.צ.ב.ה.

❖ לכותב אין שום כונה לרמוז או לבקר מקום ספציפי או דרך מסוימת אלא לעורר על מגמה כואבת הנמצאת בעולם הישיבות.

שיר

שמעון

זו אותה אמת
ושוב אותה שלכת
שולכת מעצמה
כל זכרון חיים.

זה שוב אותו רצון
נבדל מבדל חיים
גומע בתקווה
מכוס המרורים.

זה שוב חיים מפלסטיק
ושוב אותה מהות
חסרת המצילתיים
חסרת מעט חרות.

לא, זה לא זה
לא בפנים זה
מהצד
יקומו החיים
בלידה שוב, מחדש.

